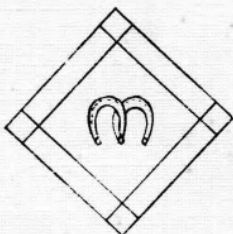

Torpar Riddar Orden

TRO.

Doktor Elise Ottesen-Jensen

ELISE-OTTAR

HEDERSTORPARE 1973

"Du mina tankars lif, min önskestjerna
Du stolta, sköna, glada Rottneros.
Jag diktade Miljoner verser gerna,
Om detta kunde bidra till ditt ros,
Om dermed jag förmår en verld bevisa,
Att utaf allt, som nämnes täckt och skönt,
Du perlesmycke, i en verld af grönt,
Du är det högsta, är mest värdt att prisa."

Selma Lagerlöf

ROTTNEROSPARKEN

Öppen från mitten av maj till mitten av september

ROTTNROS AB
KARLSTAD

GÖKEN

har torparen inget besvär med
Småfåglarna klagar däremot om det blir
bostadsbrist.

Gör därför en dubbel insats genom att
köpa fågelholkar av de synskadade
TORPARNA

för
VÄRMLAND
Arthur Karlsson
Rottneros
Tel. 0503 602 41

för
DALSLAND
Axel Edgren
Bengtfors

Doktor Elise Ottesen-Jensen

I första paragrafen i stadgarna för RFSU står följande: Riksförbundets uppgift är att inom sig samla organisationer och enskilda personer, som intressera sig för spridande av en sund och vederhäftig sexuell upplysning, att genom agitation, föredrag och diskussioner fördjupa kunskapen om de sexuella frågorna och att verka för upprättande av fasta och ambulerande byråer, där den enskilde kan erhålla vägledning och praktisk hjälp i sexuella angelägenheter.

Det var doktor Elise Ottesen-Jensen som för 40 år sedan bildade RFSU och vad som framgår av första paragrafen säger väl en del om förbundets uppgifter och det arbete som åvilade ledaren och förbundsordföranden doktor Ottesen-Jensen.

Liksom läkare, barnmoskor och kuratorer hade också doktor Elise Ottesen-Jensensina mottagningar vid RFSU Rådfrågningsbyrå i Stockholm. Men hon utförde också ett fältarbete som ingen annan. Hon besökte folk ute i bygderna och fick personlig kontakt med människor som behövde råd och upplysning. Folket förstod henne och hon blev uppskattad av alla de människor som hade sexuella problem att brottas med. Hon blev kallad för hela Sveriges Ottar.

Då jag för över 30 år sedan besökte doktor Elise Ottesen-Jensen för första gången vid RFSU Rådgivningsbyrå i Stockholm fick jag kanske mitt livs hjärtligaste mottagande. Genom sin saklighet och kunnande fick jag fullt förtroende för henne. - Därmed kom jag att bli medlem nr 995 i RFSU. Jag rekommenderades att genomgå RFSU skriftliga kurs i sexualkunskap författad av Fil. dr. Johan Wintzell och efter att ha läst litteratur i ämnet av olika författare samt besvarat 166 frågor som ingick i den skriftliga kursen blev jag fullt övertygad om vilket uppoffrande arbete i människokärlekens tjänst som doktor Elise Ottesen-Jensen personligen utövade med förbundets medverkan.

Jag behöver väl inte säga annat än att de kunskaper som jag inhämtat genom doktor Elise Ottesen-Jensen och RFSU varit berikande och en stor tillgång vid de kurser som jag hållit i det militära och civila.

Det är sant att doktor Ottesen-Jensen varit en av Sveriges mest utskälda personer, även att hon varit utsatt för smålek och hotelser, men det är också sant att hon bland många människor, inte endast i Sverige utan även i andra länder ha mötts av förståelse och kärlek.

Internationella federationen för familjeplanering - som är en skapelse av doktor Ottesen-Jensen/International Planned Parenthood Federation IPPF/ bildades för 20 år sedan och omfattar 79 stater, har för u-ländernas hjälparbete blivit en faktor att räkna med. Doktor Ottesen-Jensen blev federationens andre president - efter Margaret Sanger, den amerikanska pionjären för sexualupplysning. Det är glädjande kunna säga att i de länder jag besökt man med tacksamhet och vördnad talat om doktor Elise Ottesen-Jensens uppoffrande livsgärning då det gällt sexualvetande och familjeplanering.

I sina böcker har doktor Ottesen-Jensen berättat om sitt liv och arbete. Hon är nu 87 år men är trots denna ålder inte gammal. Hon har blivit äldre men vitaliteten, livslusten och det goda sinnelaget har hon ännu kvar. En svår sjukdom som hon haft ett par år vill hon helst inte tala om.

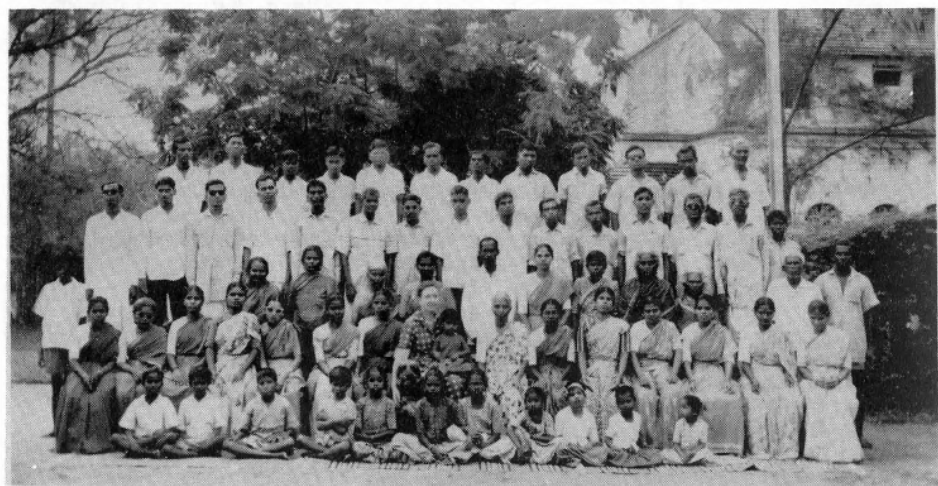
Doktor Elise Ottesen-Jensen, årets hederstorp, hälsas hjärtligt välkommen i Torpar Riddar Orden med inregistrerat torparnamn: ELISE-OTTAR.

Hugo Duninge

1973 ÅRS HEDERSSAMARIT

Kyrkosångare Sigfrid Johansson har gjort en storartad insats för blinda barn i Indien. Han är själv blind men har ändå genom insamlingar, musikaftnar, osv. lyckats få ihop närmare 1 miljon kronor som gått till uppförande av 3 blindskolor i Indien.

Från blindskolan i Tiruputtur, S. India, där syster Sonja Persson är chef.

Konstnären Paul Piltz

Redan år 1943 fick jag tillfälle lara känna konstnären Paul Piltz i Torsby då vi hade en hel del att bestyra under beredskapstiden. Det kanske kan sägas nu, så många år efteråt, att vårt gemensamma intresse för hembygdskulturen var ett ämne som kom in i programmet utan att det stod angivet på scheman. Man kunde helt enkelt inte undvika detta då Paul Piltz var mitt ibland oss som utan några krumbukter hade förmåga att hålla hembygdsintresset vid liv. Det fanns ingen av utbildningskursens elever som så helhjärtat gick in för att belysa hur värdefullt det var att sprida upplysning om torp, fäbodvallar, finnstugors och andra äldre byggnader och föremåls bevarande.

Som sagt beredskapstidens "sidohopp" är väl nu preskriberade och tror jag mig kunna berätta följande händelse som inträffade vid en fältövning. -

Vi höllo på med förbandsomläggning och bårtransport i ett skogsbyn i närheten av en bondgård. Vi kunde fröjda oss åt solsken och vackert väder. På åkerfältet arbetade en man och en kvinna för att rätta upp sammanbundna sädkärvar. Fältet var stort och det skulle ta lång tid innan arbetet blev färdigt. Då kommer Paul Piltz fram till mig och säger: "Jag har ett förslag att göra Dig som jag tycker Du skulle överväga och acceptera. Skulle vi inte kunna avsluta förbandsomläggningen och bårbärningen och bistå bonden i sitt arbete så skulle han säkert hinna få upp sädeskärvorna innan regnet kommer."

Själv stod jag just och tänkte på samma sak och blev glad för att Paul kom fram med förslaget. Nu var s a s isen bruten och efter att ha tillfrågat "gubbarna" om Pauls förslag kunde godkännas och svaret blev enhälligt ja, spridde mannar ut sig på fältet och arbetet påbörjades.

En god tanke, omgående följd av en god gärning, var Paul Piltz förtjänst, utan att ett ord kom fram till FO-staben.

Inte bara prat, utan handling.

TROs motto: Att värna om alla gamla torp och fäbodvallar och föra människan tillbaka till naturen, - vem har inte varit en föregångare på detta område om inte Paul Piltz. De gamla byggnader som Paul räddat till eftervärlden är bevis därpå.

I Finlandskriget gick Paul med som frivillig sjukvårdare.

Konstnären Paul Piltz blev 74 år. Med honom har en av förgrundsfigurerna i värmländskt konstliv gått ur tiden.

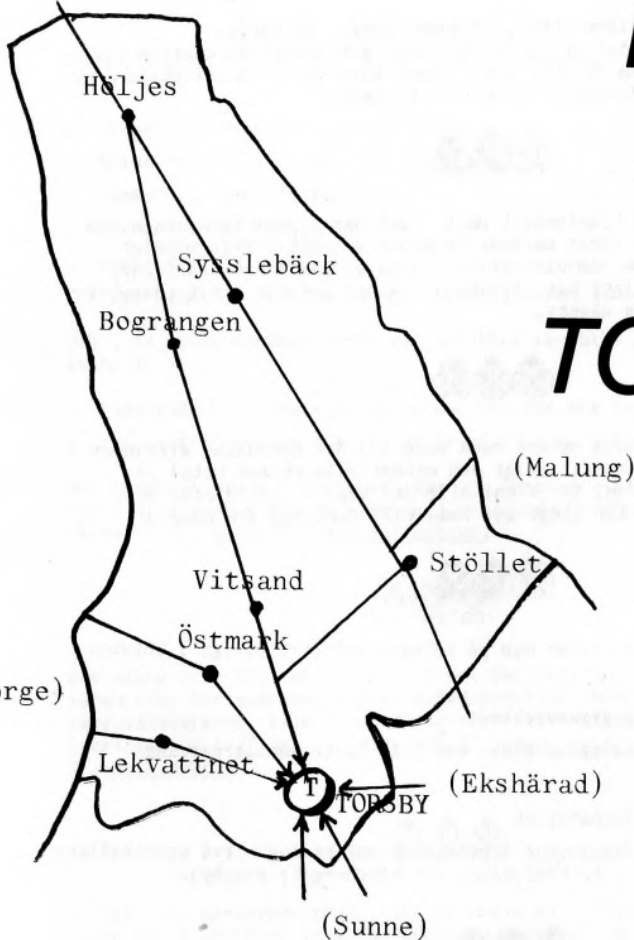
HUGO DUNINGE

Teckning av
Paul Piltz

Bilden från 1943, visar 5:e Milos Gruppehögskola, sjukvårdstjänsten. I mitten ses kurschefen Doktor Gunnar Ekman och kursledare Hugo Duninge. 2:a från vänster är Paul Piltz.

(Norge)

Det här är **TORSBY**

Torpar Riddar Ordens vallfartsplats 1973

VAD ÄR TORSBY.

Svar: Namnet Torsby täcker numera två ganska skilda begrepp:

dels - som vi menar i dagligt tal - den lilla pigga och livskraftiga tätorten vid Frykens norra ände ("Fryksände", när vi talar om kyrka och församling),

dels - som Kungen dekreterat våren -73 - hela den norra fjärdedelen av Värmland, Torsby nybildade kommun fr. 1.1.1974 ("Värmlandskvarten" alltså; "Värmlandstoppen" tycker folk som är framåt här oppåt.)

Därmed ingalunda sagt att vi är utan industrier, vi har tvärtom en hel del:

- . Vänerskogs moderna sågverk, Notnäs
- . Prippsbryggeriet - som just byggt ut
- . Normodul, trähustillverkning
- . Oltronix, elektronikindustri
- . Torverk, fabriksportar

för att nämna de mest betydande i centralorten.

Och i de norra kommundelarna har det hänt särskilt glädjande ting på sistone:

- . Ransbysågen i Finnskoga-Dalby har startat sin verksamhet i år
- . Spånplattfabriken i Norra Ny är snart klar att påbörja produktionen.

Det nämnda är både värdefullt idag och hoppingivande för framtiden, men kvar står som Torsby kommuns dominerande problematik dock detta: vi måste öka industriysselsättningen.

Det måste ske, det ska ske, och - det kan ske. Just i dessa dagar, våren -73, har kommunen enligt riksdagsbeslut inlemmats i det s.k. inre stödområdet, vilket innebär ett så väsentligt förstärkt lokaliseringsstöd till nya företag, att vi vågar tro på framtiden för Torsby kommun.

Vi bor i en naturskön bygd - det är också en tillgång. Turister finner vägen hit i ständigt stigande antal, och vi vill göra allt för att de ska trivas, och återkomma. liksom vi hoppas även blir fallet med

Kongl.

T o r p a r R i d d a r O r d e n

HOLMES ERIKSSON

TRO:s grundföreskrifter

§ 1

Organisationens namn skall vara TORPAR RIDDAR ORDEN eller förkortningen TRO.

§ 2

TRO:s motto är: att värna om gamla torp och fåbodvallar samt att föra människan tillbaka till naturen.

§ 3

TRO skall bestå av fyra ledamöter som benämnes torparråd.

§ 4

Verkställande ledamöter äro ordföranden och sekreteraren.

§ 5

Efter fem år från TRO:s bildande skall ytterligare två ledamöter (torparråd) inväljas. De verkställande ledamöterna ombesörjer invalen.

§ 6

Om någon av ledamöterna av en eller annan orsak ej längre tillhör TRO skall ny ledamot inväljas.

§ 7

TRO:s ledamöter sammanträder vid Vänskogs-gläntan, Hynboholm, eller på annan plats efter kallelse av ordföranden.

§ 8

TRO är en ideell organisation där ridderligheten ledamöterna emellan skall stå på toppen.

§ 9

År 1962 skall landets första hederstorp utnämnas. Till hederstorp kan ifrågakomma manlig eller kvinnlig person, som i handling visat sig fylla de fordringar som är förenat med TRO:s syftemål.

§ 10

Efter år 1962 skall ny hederstorp utses, en för varje år. Som bevis på hederstorpärvärdigheten följer diplom med snusdosa i näver.

§ 11

Då val sker av hederstorp, vilka förslag, å tre personer, uppföres av det verkställande rådet, skall redan invald hederstorp, inom viss tid få yttra sig i frågan och inkomma med egen rekommendation beträffande val av lämplig person. En kortfattad motivering till förslaget bör lämnas.

§ 12

Den som blir vald till hederstorp bör då diplom och snusdosa överlämnas hålla inträdesföreläsning, eller sjunga en egen författad sång, uppläsa egen författad visa e. d.

§ 13

Då TRO är en aktiv organisation, där ledamöterna i handling av rent ideella skäl och intresse för uppgiften skall verka i den anda det här är frågan om, antages inga passiva medlemmar. Den som är intresserad av TRO:s verksamhet och vill bidraga ekonomiskt kan av denna orsak icke räkna med inträde i TRO som aktiv ledamot (torparråd). TRO:s verkställande råd kan dock på lämpligt sätt hedra sådan person.

§ 14

En pr-bröder eller pr-syster måste i viss mån uppoffra sig själv. Var och en arbetar inom sitt område då det gäller TRO:s verksamhet, och hjälper till efter bästa förmåga, att uträtta någonting aktivt då så anses nödvändigt. Efter särskild kallelse antages endast sådana personer som verkligen har intresse för TRO:s verksamhet och som är villiga att utföra uppdrag som går i organisationens anda. Man måste arbeta av ideella och humanitära skäl och finna glädje i att göra någonting för en medmänniska.

När en person är oförmögen att fullfölja en ideell och humanitär uppgift och i ord och handling spjärnar emot alla rättsbegrepp bör Josh Billings följande tankegång kunna tillämpas:

”— BÄSTA SÄTTET ATT ÖVERTYGA EN TOK OM ATT HAN HAR FEL ÄR ATT LÅTA HONOM GÖRA SOM HAN VILL.”

TRO:s syftemål

1. Att värna om alla gamla torp och fäbodvalar och föra människan tillbaka till naturen.
2. Av humanitära skäl ta emot handikappade, äldre och ensamstående på torpen under sommaren.
3. Att besöka handikappade och sjuka människor i hemmen och vid pensionärshem med flera platser för att uppmuntra med sång och musik.
4. Att ställa vårdare, såväl kvinnliga som manliga, till förfogande som äro fria från alkohol, narkotika och nikotin, vid såväl in- som utlandsresor, med handikappade, äldre och ensamstående.
5. Att genom TRO:s rådgivning, som är öppen för alla, utan kostnad oberoende av åsikt och religion, kunna få möjligheter ventilera spörsmål som vållar vanskligheter. Krafterna i oss själva, livet i familjen, på arbetsplatsen, upplevelser och händelser, ensamhet, eller enbart det att vara mänskliga mellan vaggan och graven — allt kan ge upphov till skilda problem.

Prövotiden i TRO är två år från inregistreringsdagen.

TRO ÄR POLITISKT OCH RELIGIÖST
NEUTRAL!

Box 339 - 651 05 Karlstad.

Tel. 054 - 11 97 11.

TRO:s ORGANISATION

TRO:s märke symboliserar den röda stugan med vita knutar. Hästskorna med ändarna nedåt betyder att torparen, som bor i stugan har fångat lyckan. TRO bildades 1955. Initiativtagare kurator Hugo Duninge som är TRO:s internationella stormästare och Ordens övermästare.

HEDERSTORPARNA

Gunde Johansson	Gunde ve Sörby Tall	1962
Pälle Näver	Pälle Näver	1963
Lars Madsén	Lars i Bråten	1964
Sonja Stjernquist	Sonjalill ve Långaröd	1965
Ivar Öhman	Ivar på Långsjötorp	1966
Sten von Friesen	Sten på Stensbc	1967
Barbro Alving	Sjöbacka-Bang	1968
Max von Sydow	Max ve Korpamoen	1969
Lars Holmqvist	Lasse ve Ryttartorpet	1970
Andreas Labba	Postumt	1971
Bror Rexed	Bror ve Bjurbäcken	1972
Elise Ottesen-Jensen	Elise-Ottar	1973

TORPARORGANISATIONEN

Verkställande råd, förtroendemän, m.m.

Hugo i Glänta
Per ve Lia
Åke där sö i Telådalen
Bo ve Näset
Jonny ve Skivudden
John ve Hyn
Lars i Hôla
Tage i Myra
Sven ve Låga Hyddan
Stig ve Stigmansgården
Lars i Skolan
Hilmer ve Kronotorpet
Allan i Rova
Henrik ve ängen
Klas ve Kronkull
Helge ve Farhult

TRO söker ytterligare vårdare, såväl män som kvinnor, för handikappade, äldre och ensamståendes resor, inom och utomlands, som äro fria från ALKOHOL, NARKOTIKA och NIKOTIN.

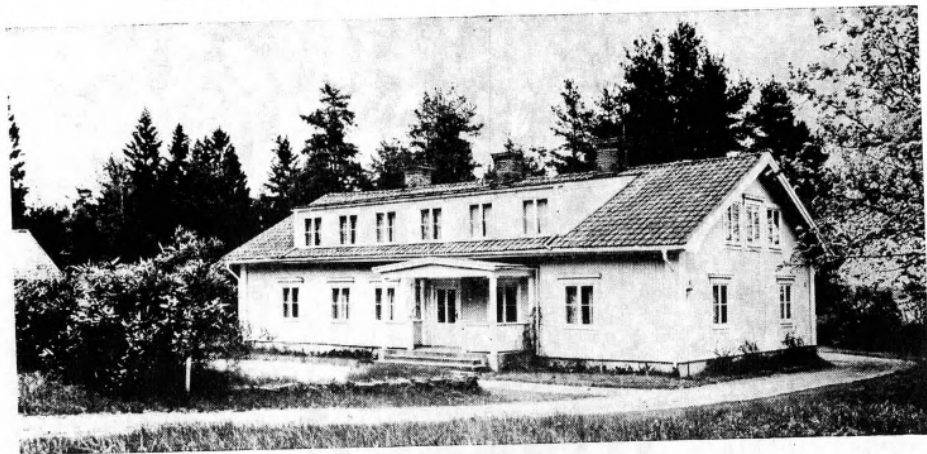
Ring 054/11 97 11 - 321 45 eller skriv till:

TRO, Box 339, 651 05 Karlstad.

BRODERSORGANISATIONER

USA, Canada, Gran Canaria, Mallorca, Malta och representanter i skandinaviska och andra länder.

TRO:s Trivselhem - Hynboholm

TRO:s Trivselhem var från början en statarbyggnad med två lägenheter på nedre botten. Eric Norén föddes där och Hjalmar Rådberg flyttade dit som tvååring med sina föräldrar från Ölme. Både Norén och Rådberg äro fortfarande i livet. Familjerna flyttade ur statarbyggnaden och en ingenjör Einar Lund iordningställde densamma till bostad. Därefter inköpte landstinget byggnaden och företog ändringar för inrättande av barnhem. Barnhemmet lades ner och byggnaden stod tom några år och så fick TRO genom landstinget befogenhet att disponera byggnaden för sin verksamhet bland handikappade, äldre och ensamstående. - Trivselhemmet beläget c:a 5 km från Kil.

GRUNDBESTÄMMELSER

Ett Trivselhem - vad är det? I förhållande till många andra hem, där man finner en konstlad glädje i att uppföra sig obalanserat genom alkoholförtäring, är TRO:s Trivselhem helt annorlunda, därför att Ordensbröder och systrar, samt gäster, äro medvetna om att sprit inom hemmets lokaler icke får medhasas och att inga berusade personer får tillträde - därav den naturliga glädje som omger människorna i Trivselhemmet.

Ordensbröder samt systrar och gäster äro också medvetna om att **ICKE RÖKARE** måste trivas i hemmet. Vi måste därför respektera alla dessa människor som av hälsoskäl och andra orsaker inte tål tobaksrök. Ett särskilt rökrum finns därför inom hemmet som är avsett för rökare, men vi ser helst att rökning sker utanför hemmet. Cigarettestumpar och tändstickor får ej kastas runt omkring på gårdsplanen utan skall förvaras på därtill avsedd plats.

Vi måste respektera varandra för att kunna trivas.

Hynboholm i juni 1972.

A decorative border consisting of a repeating pattern of stylized floral or star-like motifs, arranged in a rectangular frame around the central text.

Varmt
och
trivsamt
på
torpet

med

AHLMARKS
eldningsolja

Trivsamt träff på Trivselhemmet...

Som avslutning på Torparriksdagen i Säffle 1972 anordnades en middag i Trivselhemmet vid Hynboholm. Inbjudna, förutom Bror Rexed (Bror ve Bjurbäcken) och dennes bröder (?) voro Hugo Duninge (Hugo i Glänta) Vidar Lindvall (Vidar ve Ekebacken) Hjalmar Frisell (Lions representant) m.fl. Middagen i detta fall var unik i dagens läge, då den var helt igenom hemlagad. Det var de två torparinnorna Swea Johansson (Swea i Urshult) och Kristina Hellner (Kristina ve stranden), som efter en veckolång kurs i torpologi gemensamt, under kursens gång, planerade, förberedde och tillagade samtliga rätter i kvalificerad torparmiljö. Detta var samtidigt ett gesällprov för de båda torparinnorna och de fick också efter middagen muntliga bevis på att maten var uppskattad. Bror Rexed utfärdade också ett skriftligt intyg till var och en av damerna och jag kan gissa att bättre går inte att få. Som aptitretare serverades löksill, annorlunda på det viset att den var inlagd i pressad citron istället för ättika. Skånsk var kålpuddingen som serverades med lingon, gurka och potatis. På bordet fanns också småländska isterband. Swea i Urshult och Kristina ve Stranden hade dagarna innan de satte igång med sina matlagningsbestyr varit runt i bondgårdarna i trakten kring Hynboholm och lyckats få tag i 40 liter nymjolk. Denna använde de sig av för att göra ost och kärna smör som det också bjöds på vid middagen. Kärnmjölken serverades istället för matsup, svagdricka i stället för mellanöl. Kristina och Svea hade också hunnit med att baka tre sorters matbröd grovt, halvfint och fint. Efterrätten bestod av Smäländsk ostkaka innehållande bl.a. 18 ägg och till den serverades jordgubbssylt blandad med fint skurna persikor. Inte ens sötosten fattades. Middagen avslutades med kaffe och struvor som naturligtvis också var hembakade. Bror Rexed och övriga gäster tackade för allt arbete som nedlagts och önskade Trivselhemmet en god fortsättning med sin verksamhet.

TORPAR- ORKESTERN

En grupp ur Torparorkestern spelar vid Trivselhemmet.
Gustaf på Berget, Ernst i Krako, Karl ve Rutshult,
Wille på Höjda och Nils-Owe.

SÄRSKILDA FORDRINGAR GÄLLER FÖR INTRÄDE I
TORPARORKESTERN. ANSÖKNINGSBLANKETTER SÄN-
DES PÅ BEGÄRAN.

Jonas i Svängen

Georg Klarström - Jonas i Svängen

75 år

född 17/3 1898

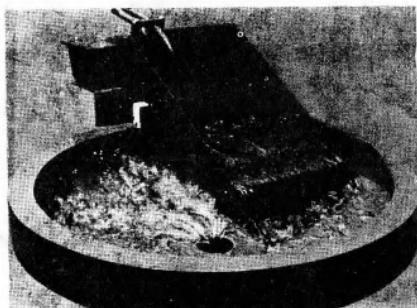
Klarström är den äldste eleven som genomgått TRO:s kurs i ämnet torpologi och som även varit närvarande vid samtliga lektioner. Han är inregistrerad i Orden med torparnamnet Jonas i Svängen.

Jonas i Svängen började sin artistbana på Karlstads teater 1918. Han blev riksbekant och betecknades i tidningsrecensionerna som en av landets förnämsta utövare av bondkomik. Han har på senare tid även förekommit i radio och TV.

Genomskinlig har torparen aldrig varit. Inte fritidstorparen heller. Han förnekar dock inte utan han kan se rakt igenom våra glas utan att blekna. Därför gör han också sina inköp hos oss.

NYA GLASMÄSTERIET I KARLSTAD AB
STEN ANDERSSON

Hantverkshuset Tel. 054/11 45 64 - 18, 37 88

**KEMISK
AVLOPPS-
RENING
FÖR VILLOR
FRITIDSHUS
ETC.**

WALLAX kemiska reningsverk

"för all skadedjursbekämpning"

ANTICIMEX

Tel. 054/10 03 60 vx, KARLSTAD

HÄLSOBRUNNEN är torparens värdekälla
Att vattnet icke är otjänligt kontrolleras av

Kemiska
PROVNINGSLABORATORIET

Hantverkshuset, Karlstad - Tel. 054/11 30 77

Välkommen till HABO GÅRD, LOMMA när Du kommer till Skåne

Lunds Invalidförening hade sedan länge önskat ett ställe ute på landet för gemensamma sammankomster. År 1965 erbjöds Invalidföreningen att få använda Habo Gård. Gården hade redan på 40-talet inköpts av Lunds stad. Den hade under tiden bl.a. använts som hönseri. Gården var i mycket dåligt skick och Lunds Invalidförening var väl mest för-tvívlad efter det första synintrycket. Uppruttna golv, utslagna fönster, mm.mm. Men efter att nästan ha känt sig tvugna att tacka nej till Habo Gård började man fundera över om det i alla fall inte skulle kunna gå att reparera några rum i taget. Man började därför tiggas ihop pengar, material och tjänster från olika håll. Lands-tinget har backat upp verksamheten med 5 - 10.000 kronor.

Lunds stad har överlåtit nyttjanderätten till invalidföreningen.

Man har även fått bidrag från Åhlen & Holm, Solstickan, Folke Ljunggrens fond, Lekande Barns fond i Lund m.fl.

Habo Gård har dessutom ett eget litet privat "Röda Kors" som hjälper vid olika tillfällen. Intresserade människor kommer dessutom från olika håll och hjälper till.

Den 8 november 1972 infann sig representanter för Åkerlund & Rausing i Lund vid Habo Gård och överlämnade en summa å kronor 5.580 till hemmets föreståndare Bjarne Berggren vilka pengar skulle användas som en grundplåt till asfaltbeläggning framför byggnaden på Habo Gård. Personalklubben hade gjort insamlingen och så tillsköt Åkerlund & Rausing lika mycket som insamlingen gav.

Från Invalidföreningens sida har man velat ha ett "fast" underlag för sina rullstolsbundna och rörelsehindrade gäster när de kommer av bussarna och bilarna vid infarten till Habo Gård.

Till Habo Gård utanför Lomma kommer många handikappade och äldre människor för miljöombyte. Landstinget har satsat färdtjänsten inte bara från Lund utan också från Genarp, Staffanstorp och Lomma.

Man syr, broderar, dricker kaffe och deltar i samtalen med gamla och nya vänner. Bastubad är ordnat för alla som så önskar.

Känner Du Dig ensam så kom ut till Habo Gård, här är Du alltid hjärtligt välkommen.

KRISTINA HELLNER
Konsulent

Rönngårdens Galleri

INEZ och LARZ FRIBERG

VÄRML. NYSÄTER

Tel. 0533/300 74

DET NYA GALLERIET MED KONST I HEMMILJÖ
PRESENTERAR KÄNDA OCH DEBUTERANDE
KONSTNÄRER.

VÄLKOMNA!

SERVERING

**Till
Skogsägarnas
tjänst**

VÄNER-SKOG

STORLOGEN AV TRO

HEDERSTORPAREN-ÅLDERMANNEN

Pälle Näver

STOL NO 2

75 ÅR

den 12 juli 1972

*har varit närvarande vid alla Torparriksdagar
och medverkat i alla sammanhang och här-
igenom stött TRO: s idéella och humanitära
verksamhet - har denna dag tilldelats*

**TRO:s första
NÄVERKRONA**

Karlstad den 10 juli 1972

Hugo Duninge

Per Stjerne

Anders Ekström

In memoriam

Broder Anders Ekström, Norrköping har avlidit i en ålder av endast 49 år. Han utnämndes till Riddare år 1971 och förlänades namnet "Anders ve Ekvik", Ekström tillhörde Frimurarna, Rotary, Odd Fellow etc. men kände sig särskilt hemma bland torparna där han kom att verka som TRO:s ambassadör.

Anders var speciellt intresserad och kunnig på lyrikens område och anlätades också för uppläsning av egna verk. Br. Anders började år 1946 som motoringenjör vid AB Svenska Shell där han arbetade sig upp och erhöll en ledande befattning som försäljningschef.

Genom handling visade han sin kvalitet och fasta handslag samt allvarliga läggning ingav från första stund respekt förtroende och tillgivenhet.

ÅKE TÄHLIN

Eric Jacobsson

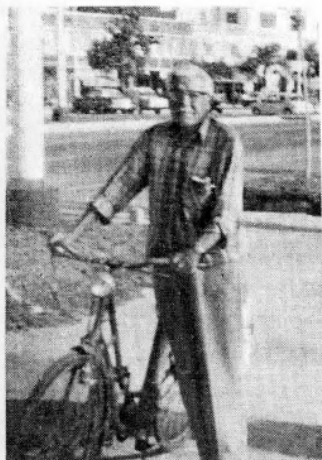
Erik var själv handikappad och arbetade så långt hans krafter tillät ända till sin död.

Erik arbetade för att alla blygsamma handikappade och äldre människor som själva inte hade förmåga att armbåga sig fram, skulle få det stöd som i varje särskilt fall var nödvändigt. Erik trodde inte att insamlingarna vore det enda riktiga för att uppmuntra människor i nöd. En ensam människa som blir sittande inom fyra väggar med sig själv övergiven, känner ingen livsglädje av en penninggåva som ligger i byrålådan.

Erik uppdelade aldrig handikappade i grupper på döva, synskadade, hjärtsjuka, reumatiker m.fl. utan alla som han förstod befann sig i en svår situation så hade han dem under sin observation. Erik var en av Ordens finaste representanter och handikappsobservatör.

HUGO DUNINGE

Widar Lindvall

TRO:s mångåriga representant i Mallorca Widar Lindvall har gått ur tiden. Widar var med oss vid Torparriksdagen i Säffle förra året och var TRO:s gäst vid Trivselhemmet i Hynboholm. Någon tid efter det Widar lämnade Värmland avled han i Linköping 89 år gammal.

Widar har erhållit Skogsstjärneorden. Står omnämnd i TRO:s skrift 1972.

HUGO DUNINGE

Elsa i Tomtas

KYRKA

Klässbol - Värmland

Återblick från Säffle 1972

Här ses Bror ve Bjurbäcken i glatt samspråk med yngre och äldre Torpare. I handen har han stadens nyckel.

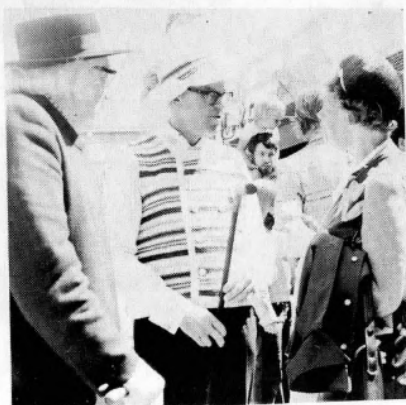
*Frimodig
i full
mundering
och
med fagert
kvinnligt
sällskap*

*Bom pa bom
och sprutt
i horn....*

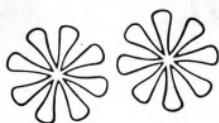

*Bror ve Bjurbäcken examineras av Hugo i Glänta
och Larz i Hôla i ämnet Torpologi.*

*Årets heders- torpare
och
1963-års:*

Pälle Näver

*Första pristagare
i dragspels-
tävlingen
med lovantar:
Wille på Höjda*

*...och andra
pristagare,
två generationer
yngre!*

En glad Torpartrio.....

En riktig torpare

Sveriges enda och aktiva äldste torpare, Karl Olsson, Kvarndalen Orust, fyller i höst 90 år.

Bilden togs vid hans 85-årsdag då han bl.a. uppvaktades av Mycklebys Hembyggsförening och Orusts Spelmansgille.

Som synes är han dekorerad med TRO:s hederstrissa på bröstet.

"Inbördes beundran"

Då Sveriges Radio en söndagsmorgon i maj månad detta år hade ett program om TRO på en timmas tid och hederstorparna Gunde Johansson och Lasse Holmquist sade en hel del värdefulla ord om torperiet fick även en utomstående person som inte hade en aning om TRO:s syftemål framträda och säga sin mening om TRO.

Vederbörande som var från Stockholm men skaffat sig ett torp i Värmland ansåg sig tydligen därigenom veta allt om TRO:s verksamhet. Bland annat fick man höra att TRO var en organisation "för inbördes beundran".

Mitt uttalande vid denna radioutsändning var inspelat på band och man har klippt bort en hel del som där blev sagt men ungefär följande kom jag att säga:

Det var undertecknad som tog initiativet för bildande av Torpar Riddar Orden för 17 år sedan. Rivningsraseriet, även då det gällde gamla torp var då i full verksamhet. Man ville, från sina håll plåna ut allt som påminde om torp och när torpstugorna så småningom mer och mer försvunno kom det folk fram i dagsljus som fick för sig att man skulle räkna torpruiner, precis som vanligt folk och akademisk studerande ungdom trawar omkring på landsvägen och räknar tomma ölflaskor.

Ordens motto är bl.a.: "Att värna om alla gamla torp och fäbodvallar och föra människan tillbaka till naturen."

Det där att föra människan tillbaka till naturen har man faktiskt uppmärksammat på ett alldeles särskilt sätt och följt en linje som man kallar för utveckling. Man kommer ut i vår svenska vackra natur för att koppla av, och där slår man sig ner, och nära nog på nolltid sätter i sig mat och dryck samt omgärdar sig med en ring av ansjovisburkar, ölflaskor, äggskal, papper m.m. Och naturligtvis har man en transistorapparat med sig som vrålar och skriker och som håller på att skrämna vettet av småfåglarna som äro färdiga att flytta tillbaks till Afrika igen.

Vi har inte många nu levande riktiga aktiva torpare kvar här i landet, men den äldste torparen i vår Orden, Kalle i Kvarndalen - Karl Olsson på Orust är fortfarande i full verksamhet och han är en bland årets födelsedagsbarn, 90 hela år - sätter sina potatis i vanlig ordning, mjölkar sin ko och sköter sina bin. Han ligger fortfarande på sin halvmadrass i utdragssoffan. Folk i allmänhet vet knappast ingenting nu för tiden om torparens liv och leverne men egendomligt nog har man kunnat räkna ut i vår s.k. utvecklingstid att de slantar som torparen råkade någon gång spara förvarade han i halvmadrassen och Kalle i Kvarndalen följde samma regel vilket förorsakade att man gjorde inbrott i hans stuga och beslagtogo de slantar som Kalle sparat.

Vi har aktive torpare nummer två Gustaf på Berget - Gustaf Jansson, Jonsbyn, Nyeds socken som är 83 år gammal - äldermannen i Torparorkestern - och så har vi Ernst i Krakö och Kalle i Rutstorp båda 80 år tillhörande Torparorkestern Och så får vi inte glömma lovandsmästaren på enradigt dragspel Wille på Höjda, fyllda 70 år.

Dom här äldre gossarna har vare sig tid eller intresse av att sitta och beundra varandra. För övrigt går vi inte in för att värva anhängare till TRO som inte har förmåga att göra en insats i rätt riktning.

Att äga ett torp är en sak och att glädja sig åt att göra en god gärning för en medmänniska är en annan sak.

Att prata strunt är en sak och att hålla käften när man inget vettigt har att säga är en annan sak.

Genom TRO har vi fått veta att ingen blivit så fullhjärtat hatad som en torpare av fullfjädrade utstuderade självbeundrande varelser som kan använda vilka medel som helst för att mindervärdera inte enbart en ideell organisation utan även enskild person för att få sina illvilliga syftemål genomförda.

När jag för flera år sedan började första kursen i ämnet TORPOLOGI- omfattande bl.a. Torparen som jägare - Torparen som soldat - Torparen som socialvårdare - Torparen som hembrännare - Torparen som sjukvårdare - Torparen som djurskötare osv.

Barbro Alving var den första kvinnan som försvarade ämnet Torpologi. Åtta opponenter hade hon emot sig bl.a. Pälle Näver, prof. Sten von Friesen, bankdir. Helge Salomonson, psykolog Henrik Kottenhoff m.fl.

VI HAR INTE TID TILL ELLER INTRESSE AV ATT SITTA OCH BEUNDRAS VARANDRA.

HUGO I GLÄNTA

Torpar Riddar Orden

är

politiskt och religiöst neutral

Låt de handikappade dra åt skogen under sommaren

Vid Radioinspelningen vid Hyttan i Karlstad den 12 oktober 1966, där Torparriddarna inbjudit de handikappade för att avlyssna Torparorkesterns underhållningsprogram ett par timmars tid, kunde ordföranden i De Handikappades Riksförbund i Karlstad medela att ledaren för Torparriddarna Hugo Duninge (Hugo i Glänta) tagit initiativet till att låta en handikappad med vårdare få bo i Duninges torp en veckas tid under sommaren.

Duningens mening är att torp- och stugägare skall följa exemplet och upplåta sina bostäder på landet en veckas tid — eller kanske längre tid för de handikappade.

Redan vid radioinspelningen anmälde sig torpägare som voro villiga att ta emot handikappade. Konstnär Lars Friberg (Lars i Höla) som har sitt torp i Svanskog, kom som nummer två.

Torpar Riddar Orden vill nu vädja till alla, både anslutna och icke anslutna till Orden, att göra en god gärning, och upplåta sitt torp eller stuga under viss tid till handikappad.

Vi behöver inte fara utomlands för att finna invaliderade människor, dom finns här mitt ibland oss. Enbart

vad Karlstad beträffar kunde man se bevis därpå vid radioinspelningen där ett par hundra handikappade voro närvarande. Givetvis får vi räkna de handikappades antal till många tusen när det gäller hela landet.

Torpar Riddar Ordens paroll är: LÅT DE HANDIKAPPADE DRA ÅT SKOGEN TILL SOMMAREN. Och den parollen kan i praktiken användas på ett värdigt sätt genom att de som äro i *besittning*, äger, arrenderar eller på annat sätt äro ansvariga för en bostad på landet, redan nu beslutar sig för att ta emot en handikappad med vårdare, eller gift par där någon av makarna är handikappad, en veckas tid, eller mer, under sommaren.

För en handikappad som har möjlighet att komma ut på landet sommartid blir det alltså något för denne att se fram emot och glädja sig åt. Vi tror även att det skulle bli den bästa present en handikappad kan få.

Den som är villig upplåta sitt torp eller stuga under sommaren till handikappad torde insända namn, adress och telefon till

TRO:s Sekt. för Handikappade
Box 339
651 05 Karlstad 1

KURS I TORPOLOGI

**kommer att hållas under hösten och våren 1973/1974
vid Trivselhemmet i Hynboholm. Skriv efter anmälningsblanketter från TRO, Box 339 - 651 05 Karlstad.**

Födelsedagsbarn 1973

Karl i Kvarndalen	90 år
Ernst i Krako	80 år
Karl i Rudstorp	80 år
Arthur i Hagen	75 år
Jonas i Svängen	75 år
Herman på Halla	75 år
Elsa på Tomta	60 år
Stig ve Stigbergsgården	60 år
Erna ve Brevik	50 år

Samtliga gratuleras vid årets Torparriksdag.

Att *Torparorkesterns* spelemän har en sådan ton-givande repertoire beror mycket på att många instrument kommer från

GUSTAFSONS MUSIKHANDEL

Kungsgatan 6 — KARLSTAD — tel. 054/11 38 13

Ni kan TRO fullt och fast på instrument som kommer därifrån

AHLSÉN & SÖNER AB
KARLSTAD